



> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

TotalEnergies Exploratie Productie Nederland B.V.
Prinses Catharina-Amaliastraat 5
2496 XD DEN HAAG

DG Realisatie Groene Groei

Directie Transitie Diepe
Ondergrond

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 29 juli 2026

Betreft Brief pijpleiding tussen L7-A en L7-P (10.75 inch gas) TotalEnergies

Ons kenmerk

DGRGG-DTDO / MLD-91016

1. Onderwerp aanvraag

Op 13 november 2025 is door TotalEnergies Exploratie Productie Nederland B.V. (hierna: Total) ingevolge artikel 45, eerste lid, van de Mijnbouwwet (hierna: Mbw), een melding buiten werking pijpleiding ingediend.

Deze melding betreft de 10.75 inch gasleiding die in het mijnbouwblok L7 van het Nederlands Continentaal Plat ligt en het L7-A platform met het L7-P platform verbond.

Aan deze melding is een comparative assessment toegevoegd waarmee de beheerder heeft onderbouwd dat de leiding veilig en schoon achtergelaten kan worden in de zeebodem. Ingevolge artikel 45, tweede lid, Mbw, kan de staatssecretaris (hierna: ik) binnen zes maanden na het indienen van de melding bepalen dat de beheerder verplicht is om de leiding te verwijderen overeenkomstig een door de beheerder te overleggen verwijderingsplan. Omdat deze termijn op 13 mei 2026 is verstreken kan niet meer beslist worden om de leiding te verwijderen. Ingevolge artikel 104 van het Mijnbouwbesluit (hierna: Mbb) kunnen verplichtingen gesteld worden ten aanzien van het achterlaten en monitoring van de leiding, dit gebeurt door SodM in een separaat besluit.

2. Het beleid ten aanzien van pijpleidingen en kabels in de Noordzee

In het Programma Noordzee 2022–2027, wat deel uitmaakt van het Nationaal Water Programma 2022-2027, is het beleid opgenomen ten aanzien van buiten gebruik gestelde kabels en pijpleidingen op de zeebodem. Dit beleid is vertaald in wet- en regelgeving die is opgenomen in de Mbw, Mijnbouwbesluit (hierna: Mbb) en de Mijnbouwregeling (hierna: Mbr). Het beleid ten aanzien van kabels en pijpleidingen is niet nieuw. Wel zijn er nieuwe elementen geïntroduceerd. Uitgangspunt in het beleid was en is nog steeds dat pijpleidingen schoon en veilig kunnen worden achtergelaten, tenzij ik de verwijdering ervan op grond van artikel 45 van de Mijnbouwwet voorschrijf. In de planperiode van het Programma Noordzee 2022-2027 wordt onderzocht welke infrastructuur hergebruikt zou kunnen worden voor transport van waterstof en CO₂. Het opruimen van kabels en leidingen kan wenselijk zijn als deze ander gebruik van de zeebodem kunnen

hinderen. Hiervoor is een beoordelingsmethode ontwikkeld die kijkt naar hinder voor ander gebruik, veiligheid, milieueffecten en kosten. In artikel 103 van het Mbb is opgenomen dat ik daartoe een afweging van belangen maak aan de hand van een viertal criteria: de doelmatigheid van het gebruik van de ruimte, de gevolgen voor het milieu, de veiligheid op zee en land en doelmatigheid van kosten. Van kabel- en leidingeigenaren wordt gevraagd om bij een melding buiten werking pijpleiding of kabel de benodigde informatie aan te leveren voor deze afweging. Hiertoe is destijds door de industrie tezamen met EBN een onderbouwingsmethodiek ontwikkeld. Ik kan aldus in voorkomende gevallen de eigenaar verplichten een kabel of pijpleiding die buiten werking is gesteld te verwijderen overeenkomstig een verwijderingsplan. In de praktijk blijven kabels en leidingen veelal liggen. Anno 2020 lag in de Nederlandse Exclusieve Economische Zone ongeveer 600 km verlaten leiding. De eigenaar die zijn buiten gebruik gestelde leidingen niet opruimt, moet deze reinigen en periodiek inspecteren op ligging en cohesie.

3. Afwegingskader comparative assessment

Op grond van artikel 1.6a.2 van de Mbr moet de beheerder van een kabel of pijpleiding een melding als bedoeld in artikel 45, eerste lid, van de Mbw doen door middel van een volledig ingevuld door mij ter beschikking gesteld middel, een zogenaamd comparative assessment. Bij de toepassing van de criteria, zoals bedoeld in artikel 103 van het Mbb, worden voor een kabel of pijpleiding in het niet gemeentelijk ingedeelde gebied ten minste de volgende onderwerpen betrokken:

1. Doelmatigheid van het gebruik van de ruimte, te weten:
 - i. Ruimtebeslag inclusief werk- en veiligheidszones;
 - ii. De invloed op de vrije ruimte;
 - iii. Mogelijke barrièrewerking;
 - iv. Mogelijke hinder en potentie voor andere bestaande en bekende toekomstige gebruiksfuncties
2. De gevolgen voor het milieu, te weten:
 - i. De invloed op het bodemecosysteem;
 - ii. De gevolgen voor de waterkwaliteit;
 - iii. Vrijkomen van gebiedsvreemde stoffen;
 - iv. Verstoring van de visfauna, vogels of zeezoogdieren;
 - v. Netto energieverbruik;
 - vi. Recycling en hergebruikmogelijkheden
3. De veiligheid op zee, te weten:
 - i. Risico's voor personeel en materieel ten tijde van verwijdering;
 - ii. Risico's op blootspoeling en breuk en risico's voor visserij en scheepvaart in geval van laten liggen.
4. De doelmatigheid van de kosten, te weten:
 - i. Saldo van opruim- en verwerkingskosten en opbrengsten in geval van geheel of gedeeltelijk opruimen van een kabel of leiding;

- ii. Schoonmaakkosten, inspectiekosten, aansprakelijkheidskosten en extra kosten voor andere bestaande of bekende toekomstige gebruiksfuncties als gevolg van veroorzaakte hinder in geval van geheel of gedeeltelijk laten liggen van een kabel of pijpleiding.

4. Adviseurs

Er is aan de volgende instanties advies gevraagd:

- Kustwacht Nederland, Afdeling Operaties, Bureau Nautisch Beheer (hierna: Kustwacht);
- De inspecteur-generaal der Mijnen (hierna: Staatstoezicht op de Mijnen, SodM);
- Rijkswaterstaat Zee en Delta (hierna: Rijkswaterstaat).

5. Adviezen met betrekking tot de melding en het comparative assessment

Advies Kustwacht

Aan de Kustwacht is op 18 november 2025 advies gevraagd en is op 15 december 2025 advies uitgebracht. De Kustwacht geeft aan dat op basis van de informatie van de verwijderingsmelding geen aanleidingen of zwaarwegende factoren voor de complete verwijdering van de leiding zijn. In het advies wordt wel enkele opmerkingen en adviezen beschreven. Hierbij worden voor het eventueel achterlaten en verwijderen van de pijpleiding enkele aandachtspunten aangegeven. Hierbij worden de volgende punten besproken:

- De leiding moet bij het achterlaten overvisbaar zijn en blijven en er mag geen gevaar voor het scheepvaartverkeer zijn.
- Kustwacht acht de monitoring op staat en ingraafdiepte noodzakelijk zodat eventueel herstelwerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd.
- De eventuele werkzaamheden voor het verwijderen van de leiding risicovol omdat de bij de werkzaamheden betrokken schepen beperkt manoeuvreerbaar zijn en daardoor niet of niet snel kunnen uitwijken in het geval van potentiële aanvaringen.
- Deze risico's kunnen geminimaliseerd worden door aanwezigheid van veiligheidsvaartuigen en door het eventueel laten uitzenden van een scheepvaartveiligheidsbericht.

Advies Rijkswaterstaat

Aan Rijkswaterstaat is op 18 november 2025 advies gevraagd en is op 13 mei 2026 advies uitgebracht. Het advies heeft betrekking op meerdere adviesvragen voor leidingen binnen het L4 en L7 blok. Rijkswaterstaat beschrijft in het advies enkele gebruiksfuncties van de Noordzee die betrokken moeten worden bij de besluitvorming. Hier gaat het om de volgende functies:

- Scheepvaart: de leidingen liggen gedeeltelijk in scheepvaartroutes en een separatiezone die gebruikt kan worden voor (nood)ankeren

- Zandwinning: de leidingen liggen niet in het gebied dat prioritair is voor zandwinning.
- Windenergiegebieden: de leidingen liggen niet in een gebied dat momenteel is aangewezen als toekomstig windgebied. Rijkswaterstaat geeft aan dat de ontwikkelingen op het gebied van Wind op Zee in het oog gehouden moeten worden.
- Kabels en leidingen: de leidingen liggen niet in een corridor voor toekomstige kabels en pijpleidingen. Er zijn bij Rijkswaterstaat geen plannen bekend voor de aanleg van kabels en/of leidingen in dit gebied.
- Ligging van de leidingen: de leidingen liggen voor het overgrote deel ingegraven in de zeebodem. Bij inspectie in 2023 is een gemiddelde gronddekking van 0,5 meter gemeten, wat meer is dan de minimale gronddekking van 0,2 meter zoals voorgeschreven in NEN 3656. Er is een monitoringsprogramma, waarbij de leiding iedere 4 jaar wordt onderzocht op de aanwezigheid van blootspoelingen en freespanen. Hiermee vormt de aanwezigheid van de leidingen geen belemmering voor de visserij.

Rijkswaterstaat concludeert in het advies dat het in het algemeen geadviseerd wordt om aanwezige infrastructuur die niet meer wordt gebruikt of gebruikt zal worden van de zeebodem te verwijderen.

Advies SodM

Aan SodM is op 18 november 2025 advies gevraagd en is op 23 april 2026 advies uitgebracht. In het advies gaat SodM in op enkele vragen uit het adviesverzoek en wordt het volgende geconcludeerd: door TotalEnergies is voldoende aangetoond dat de korte termijn gevolgen voor het milieu en de veiligheid geen aanleiding geven om de leiding te laten verwijderen. Voor wat betreft de gevolgen voor het milieu op de lange termijn kan het vrijkomen van zware metalen en kunststoffen aanzienlijke gevolgen hebben, met name voor de benthos. Op dit moment is er onvoldoende onbekend over de lange termijn risico's, SodM vindt dat onwenselijk. Voor wat betreft de gevolgen voor de veiligheid en het milieu op de lange termijn, geeft SodM aan voorschriften op te willen leggen. Deze voorschriften zijn niet opgenomen in het advies. Verder gaat SodM dieper in op de volgende zaken:

- De gevolgen voor het milieu: volgens de melding blijft de pijpleiding nog lang aanwezig als een milieuvreemd element in de zeebodem. Beschermingsmaterialen zoals coatings kunnen nog langer aanwezig blijven. In de melding is duidelijk aangegeven dat de leidingen schoon achtergelaten worden, wat betekent dat er minder dan 30 ppm aan koolwaterstoffen in de leiding aanwezig is en dat voor natuurlijk voorkomend radioactief materiaal (hierna: NORM) en kwik de industriestandaarden worden aangehouden. Op de lange termijn zal de leiding degraderen waardoor gebiedsvreemde stoffen zoals mangaan en kunststoffen vrijkomen. Het vrijkomen van deze stoffen kan volgens SodM aanzienlijke gevolgen hebben voor het milieu op lange termijn en acht dit onwenselijk.
- Veiligheid: SodM geeft aan dat voor de korte termijn, met betrekking tot de veiligheid, achterlaten de voorkeur heeft. Voor de langere termijn geldt

dat het achterlaten een blijvend risico is voor de visserij door eventuele freespanning.

6. Overwegingen ten aanzien van de adviezen

Kustwacht

Ten aanzien van het achterlaten van de pijpleidingen kunnen ingevolge artikel 104 van het Mbb aanwijzingen gegeven worden met betrekking tot de staat van de pijpleiding en kan de beheerder verplicht worden de ligging periodiek te controleren en herstelmaatregelen te verrichten. SodM heeft het mandaat voor het nemen van besluiten op grond van artikel 104, eerste en tweede lid, Mijnbouwbesluit. Dit betekent dat zij in een later besluit deze aanwijzingen kunnen geven aan TotalEnergies.

Rijkswaterstaat

De beschrijvingen van Rijkswaterstaat van de gebruiksfuncties worden meegenomen in paragraaf 7 van deze brief. De conclusie dat het in het algemeen wordt geadviseerd om niet gebruikte infrastructuur te verwijderen wordt meegenomen.

SodM

In deze brief wordt de impact op korte en lange termijn meegenomen. Het is onmogelijk om voor de verdere toekomst alle aspecten volledig mee te nemen in de besluitvorming waardoor aannames gemaakt moeten worden over de precieze effecten van het al dan niet achterlaten van de leiding. Om onzekerheden en eventuele negatieve effecten te minimaliseren kunnen voorschriften opgelegd worden in een besluit. SodM heeft op grond van artikel 104, eerste en tweede lid, van het Mbb het mandaat om hierover besluiten te nemen en kan daarom later zelf aanwijzingen geven aan TotalEnergies.

7. Overwegingen ten aanzien van de melding

Doelmatigheid van het gebruik van de ruimte

In het comparative assessment is door TotalEnergies een beschrijving gegeven van de huidige ligging. De leiding ligt buiten de Natura 2000- en defensiegebieden. Hiernaast is er geen zandwinning, windenergie of gaswinning gepland in het gebied. Tevens bevindt de leiding zich niet in een corridor voor toekomstige kabels en pijpleidingen. Door Rijkswaterstaat is dit bevestigd en aangegeven dat er op dit moment geen aanvragen of plannen bekend zijn voor het gebruik van de ruimte. Het achterlaten van de leiding heeft tot gevolg dat leidingeinden en eventuele toekomstige blootgestelde secties zullen worden afgedekt met gebiedsvreemde voorwerpen op de zeebodem. Omdat de leiding voor het overgrote deel begraven ligt, is er geen sprake van noemenswaardige barrièrewerking. Aangezien er binnen de overzienbare termijn geen plannen zijn voor de locatie van de leiding zie ik dit niet als reden tot verwijdering van de leiding.

Gevolgen voor het milieu

TotalEnergies heeft in het comparative assessment een overzicht gegeven van de gevolgen voor het milieu bij het verwijderen of het laten liggen van de leiding.

De actuele gemiddelde gronddekking is momenteel 1.2 meter. De leiding is over een lengte van 81 meter bestort met steen. Er is een monitoringsprogramma waarbij de leiding elke vier jaar wordt onderzocht op de aanwezigheid van blootspoelingen en freespanen.

Bij het buiten gebruik stellen van de leiding is gebruik gemaakt van de in de industrie gebruikelijke piggingtechniek. Hierbij zijn reinigingsmiddelen toegepast en is de leiding met zeewater gevuld. Na afloop van de schoonmaak werkzaamheden is een monster genomen van het gebruikte en hierna afgevoerde spoelwater. Dit monster is onderzocht door een onafhankelijk, gecertificeerd laboratorium. De resultaten van dit onderzoek zijn bij de melding gevoegd. De concentratie koolwaterstoffen in dit spoelwater bedroeg minder dan 1 mg/l wat aanzienlijk minder is dan de lozingsnorm van 30 mg/l. Hiermee kan worden aangenomen dat er in de leiding geen ontoelaatbare concentratie koolwaterstoffen achter is gebleven.

In de leiding is het mogelijk dat NORM wordt achtergelaten omdat deze tijdens het productieproces worden meegevoerd uit de formatie waaruit geproduceerd wordt. NORM-besmetting is niet waarschijnlijk in de pijpleidingen omdat het productiewater op de satellieten afgescheiden wordt. In het natte gas is nooit radioactiviteit waargenomen. Tijdens piggingcampagnes en het schoonmaken voorafgaand aan de buitenwerkingstelling zijn in geen gevallen de vrijstellingsgrenzen overschreden.

Er is geen kwik gemeten bij de pigging werkzaamheden in 2016.

Bij het achterlaten van de leiding zal deze gedurende meer dan vijfhonderd jaar geleidelijk degraderen en oplossen in het zeewater. Hierbij komen dus de materialen waaruit de leiding bestaat vrij in het zeewater. De leiding bestaat uit staal met een epoxycoating van 0.3 mm dik. Het degraderen van de leiding resulteert dus in een emissie van deze stoffen. SodM geeft in het advies aan dat het vrijkomen van deze zware metalen gevolgen kunnen hebben voor het milieu op lange termijn en beschouwt dit als onwenselijk. Hierbij moet aangegeven worden dat SodM nog bezig met een onderzoek naar de lange termijn gevolgen van het achterlaten van olie- en gasbuisleidingen. Uit bijgevoegde onderzoeken van TotalEnergies blijkt dat er lage hoeveelheden zware metalen aanwezig zijn in de leiding die gedurende een lange termijn langzaam vrijkomen. Er kan worden aangenomen dat deze kleine hoeveelheden geen grote impact hebben op het zeeleven en lokaal milieu.

Bij het verwijderen van de leiding moet deze vrijgeblazen worden wat resulteert in een lokale vertroebeling van het zeewater van enkele tientallen meters rondom het ontgraven stuk leiding. Het weer neerslaan van het omgewoelde zand duurt

enkele uren tot een dag. Hierna moet de leiding verwijderd worden. Dit resulteert in CO₂ en NO_x emissies. TotalEnergies heeft in de melding een berekening gemaakt van deze emissies. Het verwijderen van de leiding heeft wel als resultaat dat deze gerecycled kan worden wat betekent dat hier een kleine klimaatwinst behaald kan worden. Hierbij wordt wel aangegeven dat de emissies tijdens het uitgraven en verwijderen van de leiding meer dan vijf tot zes keer groter zijn dan de te behalen reductie.

In het geval de leiding achtergelaten wordt zal deze gemonitord moeten worden op ligging en dekking. Dit betekent dat er totdat de leiding volledig is vergaan scheepvaartactiviteiten zullen zijn. Uit de berekeningen van TotalEnergies blijkt dat deze emissies aanmerkelijk lager zijn dan in het geval van verwijdering van de leiding.

Bij het verwijderen van de leidingen worden de aanwezige harde substraten, zoals stortsteen en betonmatrassen, verwijderd of omgewoeld. Dit heeft een grote invloed op de op dit substraat aanwezige benthische organismen. Het Compendium voor de Leefomgeving geeft aan dat er op langdurig beviste gronden een relatief lage biodiversiteit is, hetgeen van toepassing is op de locatie van de leiding. Er kan dus worden aangenomen dat de impact op de bodemfauna naar verwachting klein zal zijn. Ook zal tijdens de verwijdering veel onderwatergeluid worden geproduceerd. Het effect van dit geluid op onder andere zeezoogdieren zou moeten worden getoetst aan de Omgevingswet. Bij het achterlaten van de leiding wordt in de melding aangegeven dat, hoewel er bodemvreemde materialen achtergelaten worden, dit geen negatieve gevolgen heeft voor het zee- en bodemleven. Er wordt juist aangegeven dat de biomassa bij het stortsteen twaalf keer hoger is dan in het zanderige referentiegebied.

Met inachtneming van de bovengenoemde punten kan ik concluderen dat de gevolgen voor het milieu en het ecosysteem in het geval van verwijdering groter zijn dan bij het achterlaten van de leiding. Uit de ingediende gegevens blijkt dat de leiding voldoende is schoongemaakt en er geen risico is op vervuiling van het oppervlaktewater met NORM, kwik of koolwaterstoffen. Bij deze beoordeling heb ik rekening gehouden met het vergaan van de leiding en het als gevolg daarvan vrijkomen van zware metalen, voor zover op dit moment duidelijk.

Gevolgen voor de veiligheid op zee

Het opgraven van de leiding vereist duikoperaties en de inzet van ROV's (onbemande duikbootjes). Het duiken is zwaar en risicovol en de schipwerkzaamheden hebben ook risico's. Bij het verwijderen van de leiding zijn er ook verschillende risico's beschreven in de melding. Hierbij kan gedacht worden aan het afbreken van de leiding of het raken van obstakels tijdens het ophijsen van leidingdelen. Bij het achterlaten van de leiding zijn deze risico's niet aanwezig.

Het achterlaten van de leiding brengt risico's met zich mee voor de zeevaart. Het is namelijk in het geval van blootspoeling en zeker in het geval van een vrije overspanning een punt waar visnetten of ankers achter kunnen haken.

TotalEnergies geeft aan dat om deze reden er een verplichting tot periodieke controle is. Uit deze controles blijkt dat de leiding altijd onder de zeebodem is gelegen met een huidige gemiddelde dekking van 1.1 meter. De leiding is gelegen in een rustig gebied waar nagenoeg geen zandduinen voorkomen. In het geval uit de periodieke monitoring blijkt dat de leiding boven de zeebodem uit komt zijn herstelwerkzaamheden verplicht. SodM geeft in het advies aan dat het feit dat er geen blootspoeling heeft plaatsgevonden dit niet betekent dat dit niet in de toekomst kan gebeuren. Er kunnen voorschriften aan monitoring en herstelwerkzaamheden gesteld worden. Er moet worden aangegeven dat een leiding gevuld met zeewater zwaarder is dan als deze gevuld is met gas. Dit betekent dat de leiding zichzelf ingraaft in de bodem, wat in een verkleinend risico op blootspoeling resulteert.

Doelmatigheid van de kosten

TotalEnergies geeft in de melding aan dat het evident is dat de werkzaamheden bij het verwijderen van de leiding veel uitgebreider en daarmee kostbaarder zijn dan het laten liggen van de leiding. TotalEnergies geeft aan dat de totale kosten van verwijdering en verwerking van de leiding op ongeveer 10 miljoen euro worden geschat. Ter vergelijking bedragen de kosten voor het laten liggen ongeveer 20.000 tot 30.000 euro.

8. Conclusie

Op basis van het comparative assessment en de adviezen van Kustwacht, Rijkswaterstaat en SodM wordt geconcludeerd dat het achterlaten van de leiding de voorkeur heeft. De leiding is schoon en voldoet aan de normen voor koolwaterstoffen, NORM en kwik. Hoewel op lange termijn geringe hoeveelheden zware metalen kunnen vrijkomen, wordt aangenomen dat deze geen significante milieueffecten hebben. Verwijdering zou daarentegen leiden tot hogere emissies, veiligheidsrisico's en kosten. Mijn conclusie is dan ook, naast het feit dat de deadline voor het eisen van verwijdering reeds verstreken is, dat de pijpleiding kan worden achtergelaten. De inspecteur-generaal der Mijnen zal op een later moment aanwijzingen geven met betrekking tot de staat waarin de pijpleiding wordt achtergelaten, monitoring van de ligging en dekking en mogelijke herstelmaatregelen.

De Minister van Klimaat en Groene Groei,
Namens deze:

5.1.2.e

5.1.2.e

MT-lid Transitie Diepe Ondergrond